

- 1 Tad Jēzus uzrunāja ļaužu pūli un savus mācekļus, sacīdams:**
- 2 "Mozus krēslā ir apsēdušies rakstu mācītāji un farizeji.**
- 3 Visu, ko tie jums saka, pildiet un turiet; bet pēc viņu darbiem nedariet. Jo viņi gan saka, bet paši nedara.**
- 4 Tie sasien smagas un grūti panesamas nastas un uzkrauj tās cilvēku pleciem, bet paši negrib ne ar pirkstu tās pakustināt.**
- 5 Tie visu dara, lai izrādītos cilvēkiem, – tie darina aizvien platākus savus filaktērijus un lielākus pušķus uz saviem tērpiem.**
- 6 Tiem patīk mielastos un sinagogās ieņemt goda vietas**
- 7 un saņemt sveicienus tirgus laukumos, un dzirdēt, ka cilvēki viņus sauc par rabi.**
- 8 Bet jūs nesauciet sevi par rabi; jo viens ir jūsu Skolotājs, bet jūs visi esat brāļi.**
- 9 Nesauciet arī nevienu virs zemes par savu tēvu, jo viens ir jūsu Tēvs, kas debesīs.**
- 10 Nesauciet sevi arī par skolotājiem, jo vienīgi Kristus ir jūsu skolotājs.**
- 11 Bet lielākais no jums būs (lai ir) jūsu kalps.**
- 12 Kas pats paaugstināsies, tas tiks pazemināts; un, kas pats sevi pazeminās, tiks paaugstināts.**

Mat. 23:1-12

Mīļā draudze!

Šodienas tekstā ir divas daļas. Pirmajā daļā Jēzus brīdina savus mācekļus un tautu no farizejiem un rakstu mācītājiem. Otrajā daļā Viņš viņus pamāca, kā pašiem ir jādzīvo. Paskatīsimies uz šīm daļām mazliet tuvāk. Vispirms ir jāsaprot, ka brīdinājums no rakstu mācītāju un farizeju mācības mums šodien var izlikties grūti saprotams, jo mēs dzīvojam pavisam citā kultūrā. Rakstu mācītāji un farizeji mūsu vidū ir atrodami tikai pārnestā nozīmē. Jēzus laikos tas bija reāls grupējums jūdu sabiedrībā, kas mācīja, kā pareizi dzīvot saskaņā ar Dieva baušļiem, kurus Mozus ir uzrakstījis Bībelē un, piedevām, ko viņš ir mutiski devis tālāk saviem pēctečiem. Tā sauktais *Mozus krēsls* visticamāk bija īpaša vieta sinagogā, jūdu dievnāmā, kur apsēdās rakstu mācītājs vai farizejs, lai lasītu un skaidrotu *toru*, Dieva bauslību. Nav īsti saprotams, kā Jēzus to domāja, ka Viņš aicina savus klausītājus farizeju sacītajam klausīt, bet nedarīt pēc viņu darbiem. Viens skaidrojums varētu būt, ka vienkāršajiem ļaudīm tā bija vienīgā iespēja dzirdēt Svēto Rakstu vārdus, jo pašiem toreiz nebija nekādas Bībeles mājās. Pats galvenais tomēr ir – nedarīt pēc viņu darbiem.

Neskatoties uz vēsturiskajām atšķirībām, cilvēka sirds jau nav mainījusies. Līdzīgi kā tolaik, cilvēks var runāt ļoti gudri, bet agrī vai vēl nākas konstatēt, ka vārdi nesakrīt ar viņa darbiem. Pēc Jēzus domām, tas ir nepieņemami, mācīt Dieva baušļus, bet pašam nedarīt neko, lai palīdzētu tos īstenot. Tas ir līdzīgi mūsdienu psiholoģiskajai literatūrai, kur tiek sniegti daudzi lietderīgi padomi, kā vajadzētu dzīvot, bet netiek parādīts, kā lai to sasniegt. To var arī attiecināt uz Mārtiņa Lutera teikto, kad viņš kritizē pāvestu, ka tas nepalīdz šķīstītavā ieslodzītām dvēselēm, bet prasa naudu, lai varētu celt savas baznīcas. Mūsdienās mēs to pašu varētu teikt par dārgiem meditācijas un psihoterapijas semināriem, kurus var atļauties tikai izredzētie – kur šeit ir tā cilvēkmīlestība?

Otrā lieta, ko Jēzus kritizē, ir ārišķība. *Filaktēriji* bija lūgšanu siksnas, ar kurām ticīgie jūdi lūgšanas laikā piesēja mazu kastīti ar svarīgiem Bībeles tekstiem pie rokas un pie pieres,. *Pušķi* pie drēbēm bija atgādinājums par baušļiem. Tomēr Jēzus norāda, ka daudzi to izmantoja, lai izrādītos sabiedrībai un atstātu pēc iespējas svētāku iespaidu. Mūsdienās tie

varētu būt krustiņi, kuri mums it kā lai atgādina par Kristus ciešanām un krusta nāvi, bet kurus šodien bieži lieto kā modes aksesuārus. Un ir skaidrs, ka arī mācītāju vidū apģērbs var kļūt par ļoti nozīmīgu veidu, kā apliecināt sevi.

Pēdējais, ko Jēzus saka par rakstu mācītājiem un farizejiem, – ka tiem patīk sēdēt pirmajās vietās un ka viņus sveicina kā *rabi*, kas nozīmē ‘mācītājs’. Jēzus saka, lai tā nenotiek pie Viņa sekotājiem. Starp kristiešiem lai nav ne *rabi*, ne tēvs, ne skolotājs, jo ir tikai viens, kas ir tēvs, tas ir Dievs, un ir tikai viens skolotājs, tas ir Kristus.

Jā, tas liek pārdomāt, kā tad ir ar mums, ja draudzes locekļi mācītāju uzrunā kā mācītāja kungu vai par cienīgtēvu? Vai tas ir pareizi? Kā jūs domājat?

Jēzus saka, ka mēs visi esam brāļi un māsas. Pārlietā godināšana un slavēšana ir bīstama lieta. Cilvēks var kļūt iedomīgs un lepns, un domāt, ka viņam tas pienākas.

Ne par velti mēs sakām, ka vara sabojā cilvēku. To pierādīja eksperiments, ko divi pētnieki veica pirms dažiem gadiem. Trijiem cilvēkiem tika dots uzdevums diskutēt par politiku. Viens no viņiem tika nozīmēts kā tiesnesis, kuram bija jānodod punkti par izteiktiem argumentiem. Tātad viņam tika piešķirta vara. Pēc apmēram pusstundas eksperimenta vadītājs nolika piecus cepumus uz šķīvīša un iedeva to dalībniekiem. Pieci cepumi – trīs cilvēki. Kāds no viņiem nedabūs otro cepumu. Kurš to nedabūs? Tas, ko pētnieki ievēroja bija, ka visbiežāk tieši tas cilvēks, kurš bija nozīmēts par tiesnesi, saņēma otro cepumu. Vēl viņš atļāvās ēst ar atvērtu muti un atstāt birumus uz galda. Šis mazais eksperiments labi parāda, kā vara mūs ietekmē, lai pašam būtu vislielākais labums un lai citi tiek galā ar manu nekārtību.

Jēzus brīdina, lai mūsu attiecībās tā nenotiktu. Viņš saka - vislielākais starp jums lai ir jūsu kalps. Tātad viņš aicina pievērst uzmanību tiem, kas dara to *melno darbu*, kas reti kad tiek novērtēts. Varbūt, ka mums laiku pa laikam vajadzētu uztaisīt tādu pateicības dienu, kur pasakām paldies tiem, kas iztīra baznīcu, kas noliek puķes, kas kurina krāsni. Tūlīt pat es izmantošu izdevību un pateikšu milzīgu paldies Maldai, kas visas šīs dienas ir sagrābusi nokritušās lapas. To pašu mēs varam arī darīt savās mājās, veikalā un citur - laiku pa laikam apzināties, ka tie ir mūsu līdzcilvēki, mūsu brāļi un māsas, kas dara lielu darbu, lai mūsu dzīves varētu funkcionēt.

Protams, iedomība nepazīst robežas. Iedomīgs var būt cilvēks melnā talārā un cilvēks baltā albā, tāpat godkāriģi nav tikai bagāti cilvēki, bet arī nabagi tādi var būt. Ja Kristus ir mūsu vienīgais skolotājs, tad mums ir jāmācās no Jēzus, kas pats gāja pa krusta ceļu, kas pats pazemojās, lai parādītu mums Savu mīlestību. Jēzus aicina mūs no Viņa mācīties, ņemt uz sevi Viņa jūgu. Viena lieta, kas mums var palīdzēt to darīt, ir apzināties, kam mēs dodam priekšroku savā dzīvē. Mēģināsim pievērst uzmanību tiem, kas cieš, kas ir grūtā situācijā. Ja mums iznāk saskarties ar cilvēkiem, kuriem iet grūti, dosim viņiem priekšroku. Atstāsim savus darbus, savus plānus un palīdzēsim, cik ir mūsu spēkos. Vai nevarētu būt, ka Dievs mūs ir izredzējis par savu darba rīku, lai caur mums izradītu Savu mīlestību?

Reiz pie katoļu mūka Tomasa Mertona atnāca daži no dzīves noguruši cilvēki, kuriem viss viņu darbs likās bezjēdzīgs. Mertons viņiem sacīja: “*Viss labais, ko jūs darīsiet, nenāks no jums, bet no tā, ka jūs ticības paklausībā esat pieļāvuši, ka Dieva mīlestība jūs lieto. Padomājiet par to vairāk un pakāpeniski jūs kļūsiet brīvi no vajadzības sevi pierādīt, un jūs būsiet atvērtāki tam spēkam, kas caur jums darbosies, jums pašiem nezinot. Ja jūs varat atbrīvoties no tā, ka valda cēloņi, ka jūs vispirms kalpojat Kristus patiesībai, jūs varēsiet darīt vairāk un netiksiet tik ļoti sagrauti, kad saskarsieties ar neizbēgamu vilšanos. Patiesā cerība nav tajā, ko mēs domājam, ka varam izdarīt, bet Dievā, kas izdara kaut ko labu no tā mums neredzamā veidā. Ja mēs varam darīt Viņa prātu, mēs varam palīdzēt šajā procesā. Bet mēs ne vienmēr zināsim par to iepriekš.*”

Mums visiem ir ko mācīties, lai augtu pazemībā un žēlsirdībā. Lai Dievs mums palīdz! Āmen!

No mācītāja Mārtiņa Urdzes sprediķu arhīva / 05.11.2017. /